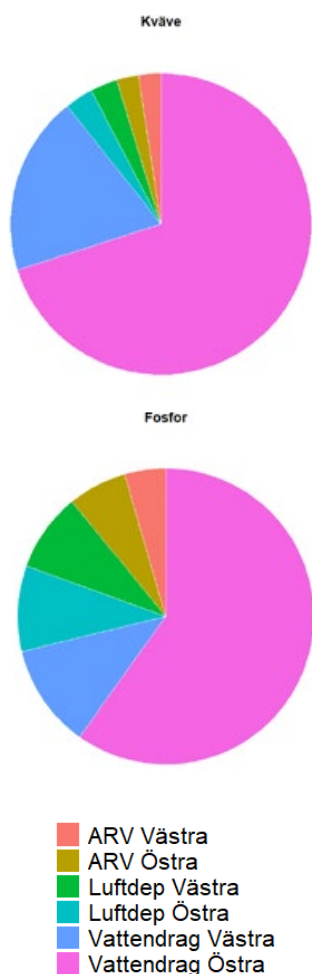

SYDKUSTENS VATTENVÅRDSFÖRBUND

Syd kustens Vattenvårdsförbund bildades 1992, och har sedan 1993 utfört undersökningar längs skånska sydkusten. Mätningarna har omfattat hydrografi (temperatur, salthalt, syre, närsalter), växtplankton, djurplankton, makroalger, ålgräs, fintrådiga alger, bottenfauna och miljögifter i blåmussla. Nedan sammanfattas resultaten från 2025 års mätningar.

Väderåret 2025 - fortsatt varmt

Överlag var året temperaturmässigt varmt med ungefär 1° varmare än normalt. Vintern och våren var som helhet milda och väldigt torra. Sommaren var som helhet normalvarm med en regnig julimånad och torrt i augusti. Hösten bjöd på varmt väder, men regnigt i september-oktober, där stormen Amy drog in med mycket regn. Som exempel noterades 35 mm regn i Helsingborg, vilket är oktober-rekord, och Malmö hade sin blötaste oktoberdag sedan 1929 med 35,8 mm. November och december bjöd slutligen på mildt och torrt väder.

Fördelningen av kväve och fosfor i medeltal åren 2021-24 från vattendrag, reningsverk (ARV) och luftdeposition direkt på havet, uppdelat på Västra och Östra Syd kustens vattenområden.

Hydrografi - vattnet blir varmare

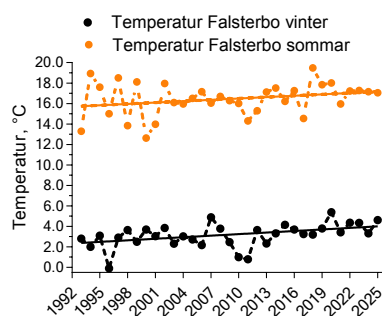
Vattentemperaturen i ytan var relativt hög under vinter och vår. Syd kustens påverkades under sommaren av uppvällning av kallt bottenvatten och detta syntes i augusti vid Abbekås.

Salthalterna var generellt normala över året och detta vid båda stationerna. Vid några tillfällen observerades dock högre salthalter. Den högre salthalten är sannolikt ett resultat av flödesvariationer från Kattegatt och Östersjön. Salthalten var oftast något lägre vid Abbekås än vid Falsterbo vilket är normalt, då salthalten minskar successivt ju längre in man kommer i Östersjön.

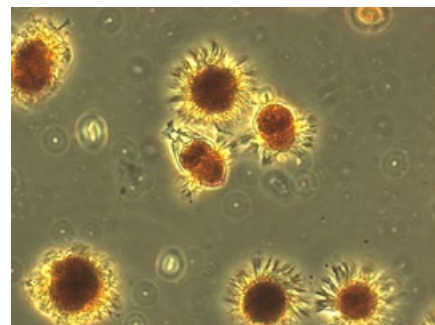
Den sammanlagda statusen för näringsämnen (kväve och fosfor) vid Falsterbo och Abbekås var *Måttlig* för både det senaste året och hela perioden 2010-2024. Dock kunde man se sämre status för fosfor under sommaren.

Utvecklingen för perioden 1993-2025 visade att vintertemperaturen (januari-mars) hade stigit signifikant med ca 1° sedan 1993. Under sommaren (juli-september) var ökningen inte signifikant på grund av variationerna mellan åren men temperaturen hade dock ändå en stigande trend.

Fördelningen av olika kväve- och fosforkällor (2021-2024) visade tydligt att vattendragstransporterna dominerar kväve- och fosfortillförseln med endast ca 10% kväve och ca 20% fosfor från reningsverk (ARV) och luftdeposition.

Utvecklingen för temperatur sommar och vinter vid Falsterbo 1993-2025. Trendlinjen visar på ökande temperaturer.

Den mixotrofa ciliaten *Mesodinium rubrum* var vanlig särskilt under första halvåret.

Växtplankton - mycket ciliater

Sammantaget kan det konstateras att provtagningarna under våren visade en mindre vårblooming, dominerad av den mixotrofa ciliaten *Mesodinium*. Det förekom en hel del blågröna bakterier under framförallt september som dominerades av den giftiga *Aphanizomenon* och med mycket sparsamt med den potentiellt giftiga katthårsalgen *Nodularia*. Generellt var den mixotrofa ciliaten *Mesodinium* dominerande i biovolym när det gäller större arter. Återigen var det ganska ont om kiselalger under årets alla månader, vilket är lite oroande.

Statusklassningen för klorofyll sammanvägt med växtplanktonbiovolym under perioden 2010-24 visade på *Hög* status både vid Falsterbo och Abbekås. För 2025 var statusen också *Hög* vid både Falsterbo och Abbekås.

Djurplankton - mycket hinnkräftor i september

Djurplanktonförekomsterna verkade inte följa växtplanktonförekomsterna vid årets

Den dominerade hinnkräftan *Bosmina*.

undersökning. Djurplanktonsamhället visade generellt på dominans av hoppkräftor, och framför allt nauplie-larver. Både antal och biomassa (sommarmedel, juli-aug) hade minskat vid Falsterbo men ökat något vid Abbekås. Stora förekomster av hinnkräftan *Bosmina sp.* observerades i september.

Makroalger - sågtången mår bra

År 2025 undersöktes makroalger längs sydkusten vid två lokaler, Ystad och Stavsten, genom dykning där täckningsgrader bedömdes i storrtutor. I anslutning till båda stationer utfördes även djupare dyk för att studera djupförekomsten av arter som ingår i HaVs bedömningsgrunder.

Dykinventering vid Stavsten.

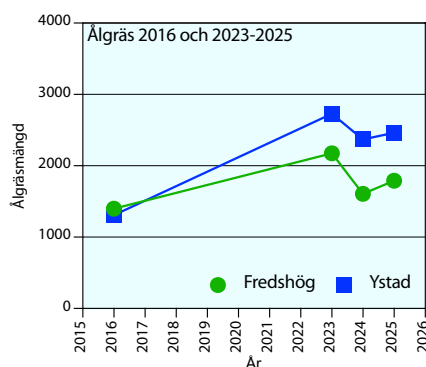
Resultaten för station Ystad var överlag mycket lika de för tidigare års undersökningar. Jämfört med de första undersökningarna var tångarternas täckningsgrader fortsatt låga, men årets resultat visade att både såg- och blåstång ökat något sedan 2024. Överlag har artsammansättningen och täckningsgrader för respektive art varit stabila under den tidsperiod som undersökts hittills (2019-2025). Vidare observerades samtliga arter som ingår i HaVs bedömningsgrunder vid 10,5 m djup, vilket motsvarar en *Hög* ekologisk status.

Station Stavsten har undersökningarna gjorts under en längre tid än vid Ystad, och här kan även något fler trender observeras. Sågtången fortsatte öka i de grundaste ytorna i år, samtidigt som blåstången fortsatt förekom mycket sparsamt. Utöver detta har rödalgen kräkel ökat över tid medan övriga arter haft en stabil täckningsgrad över tid. Vid Stavsten observerades också

samtliga arter i HaVs bedömningsgrunder på 10,6 m djup. Detta motsvarar en *Hög* ekologisk status.

Ålgräs - fortsatt välmående

Resultaten från ålgräsundersökningarna år 2025 tydde på en liten ökning vid både Fredshög och Ystad jämfört med år 2024. Förekomsten låg på en hög nivå och djuputbredningen var oförändrad. Jämfört med undersökningar från 2016 hade ålgräsbestånden längs Sydkusten ökat, med störst ökning kring Trelleborgs hamn. Motsvarande trend har observerats i Öresund.

Djurlivet på grunda områden

2025 års undersökning av blåstångsfauna visade generellt på olika utveckling längs sydkusten. Vid Stavsten observerades mycket höga individantal medan biomassa och artantal var i samma storleksordning som tidigare år. Vid Abbekås var trenden motsatt, med förhållandevis låga individantal och därmed även biomassa.

Årets undersökning av ålgräsfaua gav resultat som var relativt lika år 2024. Andelen blåmusslor hade ökat något vid Fredshög, och minskat något vid Ystad, men totalt sett var dock både individantal och biomassa i samma storleksordning som tidigare år vid båda stationer.

Infauaundersökningarna vid station Kämpinge visade år 2025 på normala nivåer i förhållande till resultat från 1998-2024. Både antalet arter och individer ser ut att ha ökat under de senaste fem åren. Däremot har biomassan minskat över tid trots en liten ökning i år jämfört med 2023-2024. Kvalitetsindex för infauan vid Kämpinge var dock i år förhållandevis högt sett till historiska värden.

Liten snäcka och kräfdjur som påträffades i blåstång och ålgräs 2026.

Verksamheten 2026

Mätningarna fortsätter längs kusten med samma omfattning som under 2025, dvs med hydrografi, växtplankton, djurplankton, makroalger, ålgräs och bottenfauna, med tilläggat miljögifter i blåmussla. Dessutom provtas en extra hydrografi-planktonstation, Abbekås, under 2026.

Under våren kommer dessutom en eDNA-undersökning för screening av fiskförekomst att utföras.

Information kan erhållas från Henrik Uthas, tf sekreterare SVF (0410-73 45 57) eller Fredrik Lundgren, NIRAS (070-787 71 08).

Samtliga data från 2025 redovisas i en årsrapport i mars 2025. Månadsrapporter och sammanfattande årsrapport redovisas också löpande på förbundets hemsida, www.vattenwardsyd.se.

